

Kubnd

A „PÉCSEGYHÁZMEGYEI RÓM.
:: KATH. TANÍTÓ-EGYESÜLET“ ::

ALAPSZABÁLYAI.

püspöki...
szeg...
...08.
...ESSELY KÁROLY).

A „PÉCSEGYHÁZMEGYEI RÓM.
:: KATH. TANÍTÓ-EGYESÜLET“ ::
ALAPSZABÁLYAI.

I. FEJEZET.

1. §.

Az egyesület címe: „Pécsegyházmegyei Róm. Kath. Tanító-Egyesület.“ Az egyesület pecsétjén 1907. évszámmal e cím használandó. *is*

2. §.

Az egyesület célja:

- a) A pécsegyházmegyei tanítók szellemi, erkölcsi és anyagi erejének katolikus magyar nevelés és tanítás ügyi célra egységes szervezetbe való foglalása.
- b) Pályadíjak kitűzése által a tanítók szellemi és szak-szerű tökéletesedésének ügyét szolgálni.

II. FEJEZET.

Az egyesület tagjai:

3. §.

Az egyesület tagjai ötfélék u. m.:

- a) Rendes,
- b) Pártoló,
- c) Alapító,
- d) Tiszteletbeli és
- e) Disztagok.

4. §.

Rendes tagokul fölvétetnek a Pécsegyházmegye hatósága alá tartozó összes esperes-ker.-tanfelügyelők, iskolai igazgatók, hitoktatók, elemi és polgári iskolai tanítók, világi óvónők, tanítónők és a pécsi püspöki tanítóképző intézet tanárai, kik az egyesületbe való belépésüket önként bejelentik.

5. §.

Önként jelentkező pécsegyházmegyei felszentelt papokat, továbbá az egyházmegye kötelékébe nem tartozó r. kath. vallású óvónöket, tanítókat, tanítónöket, tanárokat és tanügy barátokat az igazgatóság rendes tagokul titkos szavazás útján felvehet.

6. §.

a) Pártoló tag az, ki az egyesület segélyalapja javára akár egyszerre, akár egymásutáni öt évi részletben 50 koronát, azaz ötven koronát lefizet.

b) Alapító tag az, ki az egyesület segélyalapja javára egyszer és mindenkorra, akár kötvény útján biztosított évi 20 koronás részletekben 100 kor. azaz száz korona összeget fizet.

c) Pártoló és alapító tagok lehetnek: az állam, egyházmegyék, vármegyék, városok, községek, társaságok, egyesületek és bárminemű testület, melyek a r. kath. anyaszent-egyház törvényeivel ellentétben nem állanak.

d) Valláserkölcsei tekintetben kifogás alá nem eső bel- vagy külföldi, főképen a keresztény nevelés és tanügy terén kitünt. róm. kath. férfiakat vagy nőket 10 rendes tag irásbeli indítványára az igazgatóság és választmány egyértelmű javaslatára alapján a közgyűlés tiszteletbeli, esetleg dísztagokul választhat. Ily választás fölött a közgyűlésen tanácskozásnak helye nincs. A választás titkos szavazás útján történik. Külföldi egyén tiszteletbeli v. dísztagságának érvényessége a miniszterium jóváhagyásától függ.

e) A pártoló és alapító tag jogai élvezetébe akkor lép, ha akár összes tagsági díját, akár a hátralékban levő részletek 5⁰/₀-os kamatját lefizette.

f) A tagok felvételéről s létszámáról az igazgatóság a közgyűlésnek minden évben jelentést tesz.

III. FEJEZET.

Tagság megszűnik.

7. §.

a) A tag halálával.

b) A rendes tagságot megszünteti az egyházmegye kötelékéből való, avagy az igazgatóságnál a ciklus vége előtt 1/4 évvel előre bejelentett önkéntes kilépés.

c) A pártoló és alapító tagságot megszünteti egy évi részlet meg nem fizetése. A c) pont tekintetében az igazgatóság esetről-esetre határoz.

8. §.

Az egyesületnek nem lehet tagja:

a) Aki gyámság, gondnokság, csőd alatt áll, avagy jogerős fegyelmi ítélet által állásából elmozdított és aki az egyház által kárhozottatott valamely társulatnak tagja.

b) Aki büntett, nyereségvágyból elkövetett vétség, valóság és közszemérem elleni bűnös cselekmény miatt bíróság vagy fegyelmi uton jogérvényesen elítéltetett.

c) Ha valakit a közgyűlés az igazgatóság indítványára titkos szavazás útján a tagok sorából törül. A c. pont alapján kimondott határozat csak a megyéspüspöknek, illetőleg széküresedés esetében a káptalani helynöknek, az egyesület védnökének, a felterjesztett jegyzőkönyvre vonatkozó leirata után foganatosítható.

IV. FEJEZET.

A tagok jogai.

9. §.

a) Minden rendes tag cselekvő és szenvedő választói s a közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal bír.

b) A tagok mindazon kedvezményekben részesülnek, amelyeket az egyesület nyújthat.

c) Az alapító és tiszteletbeli tagok a rendes tagok jogait élvezik, s ha az alapító tag valamely testület, akkor jogait egy igazolt képviselője által gyakorolja.

d) A pártoló tag, ha a 10. §. értelmében az elnöktől arra engedélyt nyer, a közgyűléseken tanácskozási joggal bír, de szavazati joga nincs.

e) Az 5. §-ban meghatározott rendes tagok továbbá a pártoló és alapító tagok azon esperesi körben gyakorolják az ott őket megillető jogaikat, a mely körnek területén laknak. Az egyházmegye területén kívül lakó egyesületi tagoknak tetszésükre bizatik, hogy melyik körhöz tartozzanak, de egy cikluson át más körbe át nem léphetnek.

10. §.

A pártoló tag azt, hogy a tanácskozásban részt akar venni, az elnöknel köteles előre bejelenteni, aki az igazgatóság meghallgatásával a részvételre engedélyt ad, de azt meg is tagadhatja.

V. FEJEZET.

A tagok kötelességei.

11. §.

A rendes tagok kötelesek évi 3 kor. tagsági díjat minden év utolsó negyedében, okt.-decemberben a körü pénztárosnál letizetni. A tagdíjak közigazgatási birói úton is behajthatók.

12. §.

Az egyesület nem a képviselet, hanem a személyes részvétel elve szerint alakul meg. A gyűlésen való megjelenés azonban mindaddig, míg a tanítóság anyagi helyzete és a közlekedés meg nem javul, továbbá, míg a gyűlések fuvarügye véglegesen nem rendeztetik, minden ciklusban, tehát 5 évben csak egyszer kötelező. A körök minden ciklus első évében tagjaikat 5 csoportba osztják és sorshuzás utján

előre kijelölik, hogy mely csoport, a ciklus mely évében tartozik a közgyűlésen megjelenni. A közgyűlésen azonban minden rendes tagnak akár a kör által kiküldött csoportba tartozik, akár önszántából jelent meg, összes, tehát tanácskozási s szavazati, valamint egyéb jogai fenállanak, s a csoportok kiküldése csupán azon célt szolgálja, hogy a közgyűlés eredménnyel legyen megtartható, de a tagok jogait nem érinti.

VI. FEJEZET.

Az egyesület működő szervei.

13. §.

- a) Közgyűlés.
- b) Választmány.
- c) Igazgatóság.
- d) Esperesi körök.
- e) Szakosztályok.
- f) Védő bizottság.

14. §.

Az egyesület minden évben egyszer rendes közgyűlést tart.

15. §.

Rendkívüli esetekben, avagy 50 rendes tag kívánságára az igazgatóság rendkívüli közgyűlést hív össze.

16. §.

Nagyobb egyházi vagy magyar történelmi események alkalmára az igazgatóság és választmány egyetértő határozata értelmében diszközgyűlés hívható össze.

17. §.

a) A közgyűlés mindig maga határoz a felett, hogy következő ülését hol tartja.

b) Bármely közgyűlésre a meghívók a közgyűlés napját megelőzőleg 30 nappal szétküldendők. — A közgyűlés idejéről a kir. tanfelügyelő, kinek kerületébe esik a gyűlés helye, kellő időben értesítendő.

c) Rendkívüli és díszközgyűlések rendszeren Pécsen, de kivételesen másutt is tarthatók.

d) A meghívón a közgyűlés programja mindig közzé teendő.

18. §.

A választmány tagjai:

1. Az egyházmegyei főtanfelügyelő, a mennyiben e tiszteletet vállalja és a kerületi esperes tanfelügyelők hivatalból tagjai a választmánynak.
2. Az egyesület világi elnöke.
3. Az egyesület két alelnöke.
4. Az egyesület titkára.
5. Az egyesület két jegyzője.
6. A főpénztárnok.
7. Az esperesi körök világi elnökei.
8. A pécsi püspöki férfi tanító-képző intézet igazgatója.

19. §.

A választmány évenként legalább 2-szer gyűlést tart.

20. §.

Az igazgatóság tagjai:

1. Az egyházmegyei főtanfelügyelő, a mennyiben e tiszteletet vállalja, hivatalból tagja az igazgatóságnak.
2. Az egyesület világi elnöke.
3. A két alelnök.
4. A titkár.
5. A két jegyző.
6. A főpénztárnok.
7. Négy, a közgyűlés által választott világi igazgatósági tag.
8. A pécsi püspöki férfi tanító-képző intézet igazgatója.

21. §.

Az igazgatóság és választmány elnöke a mindenkori egyházmegyei főtanfelügyelő, akadályoztatása esetén az egye-

sület világi elnöke, avagy korban idősebb alelnöke. Az igazgatóság székhelye: Pécs.

22. §.

Vidéki igazgatósági és tanító-választmányi tagok az egyesület pénztárából számla szerint, nyugta ellenében vasuti vagy más fuvardíjait az igazgatósági vagy választmányi gyűlésen való megjelenésért felvehetik.

23. §.

Az egyesület annyi esperesi körre oszlik, ahány esperesi kerület van az egyházmegyében.

24. §.

Szakosztályok a szükséghez és viszonyokhoz képest minden ciklusra a ciklus első közgyűlése által alakíttatnak.

25. §.

A szakosztályok következők:

- a) Hit- és erkölcsstani.
- b) Neveléstudományi, módszertani és gazdasági.
- c) Irodalmi és történelmi.
- d) Mennyiség- és természettudományi.
- e) Zenei.
- f) Képzőművészeti és
- g) Társadalomtudományi.

VII. FEJEZET.

A közgyűlés hatásköre.

26. §.

- a) Megválasztja a XV. és XVI-ik fejezeten foglalt tisztviselőket.
- b) Megválasztja a 20. §-ban előírt 4 világi igazgatósági tagot.
- c) Megalakítja a szakosztályokat.
- d) Meghallgatja az igazgatóság, választmány, körök és szakosztályok működéséről szóló jelentéseket s azoknak tudomásul vétele fölött dönt.

e) Az évi költségvetést megállapítja, a számadásokat átvizsgálja s a felmentést a választmány véleménye kapcsán vagy megadja, vagy pedig megtagadja.

f) A közgyűlésről jegyzőkönyv vezetendő, melyet a közgyűlés által kiküldött két tag hitelesít és aláírják: egyházi elnök, világi elnök, titkár. A hitelesített jegyzőkönyv a megyéspüspök, védő elnökhöz, szék üresedés esetében a káptalani helynökhöz fölterjesztendő és a hozott határozatok csak a védnök jóváhagyó leirata után foganatosíthatók.

g) Az igazgatóság és választmány által a közgyűlési tárgysorozatba felvett ügyeket tárgyalja.

h) A tagok indítványait és interpellációit, melyek a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az elnöknel írásban bejelentendők, nemcsak meghallgatja, hanem azok felett szótöbbséggel határoz is.

i) A közgyűlés határozatképességéhez első esetben legalább a 12. §. által megjelenésre kötelezettek felének jelenléte szükséges; ha azonban a közgyűlés határozatképesség hiányában szétoszlik, ugyanezen közgyűlés másodszori összehívása esetén a tagok számára való tekintet nélkül határozatképes. Ez alól kivételt képeznek a XVIII. fejezet esetei, mikor az alapszabályok módosításáról s az egyesület feloszlásáról hozatnak határozatok, mely esetekben első ízben az összes tagok $\frac{2}{3}$ -ának, másodízben legalább $\frac{1}{5}$ -ének jelenléte kívántatik. A közgyűlés mindenkor szótöbbséggel határoz; egyenlő szavazat esetén az elnök dönt. Kivánatra a kisebbségi vélemény is jegyzőkönyvbe foglalandó.

VIII. FEJEZET.

A választmány teendői.

27. §.

a) Jelöli a közgyűlés által választandó tisztviseleket és 4 igazgatósági tagot és 3 tagu számvizsgáló bizottságot.

b) A közgyűlés tárgysorozatát megállapítja.

c) Határoz egyesek, körök, szakosztályok és igazgatóság indítványai fölött s ezeket, valamint a bejelentett interpellációkat a közgyűlés elé terjeszti.

d) Más testületek indítványait, átiratait és egyéb megkereséseit tanulmányozza és a közgyűlés elé terjeszti.

e) Pályáteleket tűz ki és a beérkezett pályamunkákat az illetékes szakosztályok véleménye alapján elbírálja s véglegesen dönt a pályadíjak odaitélése iránt.

f) Az esperes kerületi körök előterjesztéseit felülvizsgálja s a közgyűlés elé terjesztendőket előkészíti.

g) A zárszámadásokat megvizsgálja s az évi költségvetésre az előmunkálatokat teljesíti.

h) Az igazgatóságban többséget kapott tiszteletbeli tag megválasztása ügyében titkos szavazással dönt.

i) Az egyesület működéséről minden ciklus végén a közgyűlés számára kimerítő jelentést készít.

j) A választmány tagjai közül a köri elnökök a választmány határozatairól a körnek időszakonként jelentést tesznek.

k) A választmány határozat képességéhez az elnökön kívül a választmányi tagok $\frac{1}{4}$ részének jelenléte szükséges. Határozatát szótöbbséggel hozza és egyenlő szavazat esetén a gyűlést vezető elnök dönt, kivánatra a kisebbség véleménye jegyzőkönyvbe foglalandó.

l) Az elnök köteles a választmányi ülés meghívóját és tárgyát a választmány tagjainak, az ülés napját megelőző 14 nappal megküldeni.

m) A választmány határozatai ellen a közgyűléshez lehet fölebbezni.

IX. FEJEZET.

Az igazgatóság teendői.

28. §.

a) Az igazgatóság a közgyűlés, választmány, szakosztályok és körök határozatainak végrehajtó közege.

b) Ez okból az igazgatóság igazolja, vagy szükség esetén megint a köz- és köri gyűlelekről elfogadható ok nélkül távolmaradtakat.

c) Behajtja vagy behajtja a hátralékban levő tagdíjakat.

d) A választmány számára a költségvetési adatokat beszerzi s hozzá az előmunkálatok teljesítése végett átteszi.

e) Kezeli az egyesület irattárát.

f) Érintkezik egyesekkel és testületekkel.

g) Elsősorban szavaz a tiszteletbeli tag választása fölött.

h) Rendes, pártoló és alapító tagokat fölvesz.

i) Tudomásul veszi a szabályszerű kilépéseket.

j) Törli az önként megszünt tagokat.

k) Indítványozza a tagok kizárását.

l) Az évi költségvetés keretében kiadásokat és bevételeket eszközöl. Sürgős szükség esetén a választmány és közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében fontos indokok alapján az igazgatóság az évi költségvetést 100 koronáig tul is lépheti, de ez a választmány és közgyűlés legközelebbi ülésén bejelentendő.

m) Önállóan indítványoz a közgyűlés, a választmány, a körök és szakosztályok számára.

n) A segélyalapoknak segélyezésére szorultakat ajánl, miért is a segélyért folyamodók folyamodványait az igazgatósághoz intézik.

o) Az igazgatóság annyi ülést tart, amennyit szükségesnek lát, de évenként legalább 2 ülést köteles tartani.

p) Az igazgatóság határozatképességéhez az elnökön kívül 5 igazgatósági tagnak jelenléte szükséges és a határozat hozatalnál szótöbbség dönt. A kisebbségi vélemény kiváratra jegyzőkönyvbe veendő.

q) A szavazat egyenlősége esetén az elnök dönt.

r) Az igazgatóság határozatai ellen a választmányhoz lehet felelkezni.

Az igazgatósági ülelekről jegyzőkönyv vezetendő, me-

lyet az ülésből kiküldött két tag hitelesít és aláírják: egyházi elnök, világi elnök és a titkár, illetőleg a jegyző. Az igazgatóság hitelesített jegyzőkönyvei a választmány elé terjesztendők, a választmány dönt a jegyzőkönyvbe foglalt kisebbségi vélemények fölött.

29. §.

Ugy a közgyűlés, mint a választmány és igazgatóság, valamint a körök és szakosztályok jegyzőkönyveinek hitelesítésére az illető elnök az ülés elején két jegyzőkönyvi hitelesítőt jelöl ki.

X. FEJEZET.

Az esperesi körök és teendőik.

30. §.

a) A kerületi esperes tanfelügyelők a hatóságok alá tartozó esperesi köröknek egyházi elnökei s az elnöklést a körökkel együttműködve tartják. b) pont értelmében választott világi körelnökökkel együttesen teljesítik.

b) Minden kör saját kebeléből kizárólag és mindenkor titkos szavazás útján 5 évi megbizatással világi elnököt, al-elnököt, jegyzőt, pénztárnokot és három tagból álló pénztárvizsgáló bizottságot választ.

c) A kör egyházi elnöke a világi elnökkel egyetértőleg évenként egy köri ülés összehívására van feljogosítva, de kör határozatából kétszer is (összel és tavasszal) hívhat össze köri gyűlést.

d) A kör mindig maga határozza meg, hogy a következő ülést hol tartsa meg.

e) A közgyűlések tárgysorozatának szigoruan a helyi érdekű nevelés és tanítás kérdéseit kell felölelnie. Minta tanítások s ezek megbirálása a közgyűlés tárgysorozatából sohasem hiányozhatnak.

f) Indítványok a körelnököknek írásban beadnak, aki azokat a köri üleleken tárgyalatja és a kör határozatához képest mint előadó a központi választmány elé terjeszti.

g) Ugyancsak joga van a körnek az orsz. tanterv keretén belül a részletes tanterv minimuma tekintetében elvileg megállapodni.

h) A köri ülés jegyzőkönyvének egy példánya az igazgatóságnak megküldetik.

i) A kör pénztárnoka kezeli az egyesületi tagsági díjat és számadás kíséretében az egyesület főpénztárnokához annak $\frac{2}{3}$ -át beküldi.

j) A körök a segélyalap javára igyekezzenek évenként legalább egy jótékonycélu mérsékelt belépődíjas műkedvelői előadást rendezni, lehetőleg változtatva az előadások helyét és idejét a kör területén levő városok és községek szerint. Az előadások tárgyát mindig a katolikus vallásosság és közérkölciség emelését célzó felolvasások, szavalatok, színelőadások és hangversenyek képezzék.

k) A körök kötelessége a legmesszebbmenő intézkedéseket tenni, hogy a nép minden rétegében a katolikus iskolaügy és katolikus nevelés iránt az érdeklődés felélesztessék. A körök igyekezzenek alapító és pártoló tagokat gyűjteni.

XI. FEJEZET.

A szakosztályok teendői.

31. §.

a) A szakosztályok feladata a tudományos, vallásos és népies irodalmat, valamint a művészet minden ágát szakadatlanul figyelemmel kíséreni, ezeknek a népre való hatását ellesve és önálló feldolgozás által odahatni, hogy a népben egyház és haza, vallás- és tudomány, irodalom és művészet, valamint a gazdálkodás és társadalmi tevékenység iránt meleg érdeklődés támadjon, ébren tartassék és fejlesztessék. Előadásaik nyomtatásban is megjelenhetnek és működésük a helybeli vagy környéki kath. körök és más kath. szervezetek munkájában való részvételre is kiterjedhet.

Viszont figyelemmel kísérendő a nép vallásos, hazafias, gazdasági és más szellemi élete, az ekképen létesült szel-

lemi termékek gondosan összegyűjtendőek és a közjó számára nyomtatásban is értékesítendőek.

b) A szakosztályoknak minden tagja, saját tehetsége szerint egészen önálló munkásságot fejt ki, munkásságának eredményeiről előadások, felolvasások, szavalatok, zenedarabok által s egyéb szakmájához illő módon számol be.

c) A szakosztályok mindenike egy elnököt, egy alelnököt, egy jegyzőt és egy aljegyzőt választ.

d) A hittudományi szakosztályban nemcsak lelkészek, hanem világiak is helyet foglalhatnak, főleg azon tanítók, kik hivatásszerűleg hitoktatással is foglalkoznak.

e) A szakosztályok évenként saját tetszésük szerint annyi ülést tartanak, amennyit akarnak, mégis tekintettel kell lenniök a hozzájuk utalt szakkérdések tömegére, vagy fontosságára s ezért az elnökök a szükség szerint többször is összehívhatják a szakosztályokat. Az ülések nem kötelezők, mert a tagok munkássága inkább azok egyéniségéhez fűződik.

f) A közgyűlést megelőző napon azonban minden szakosztály ott, ahol a közgyűlés tartatik, egy rendes ülést tart, melyre az egyesület igazgatósága a gyűlés helyének szakok szerint való pontos megjelölésével az érdeklődő közönséget meghívja.

g) A szakosztályok tisztviselőiket egy évre választják és ezen választás közfelkiáltással is történhetik.

XII. FEJEZET.

A tisztviselők megbízásának és az egyesület működő szerveinek időtartama.

32. §.

A pécsegyházmegyei rk. tanító-egyesület a közgyűlések, körök és szakosztályok működési idejét, valamint az igazgatóság, választmány és tisztviselők megbízásának tartamát ciklusba foglalja; egy ciklus alatt öt esztendő értendő, mely

azon év január 1-én veszi kezdetét, melyben az egyesület végleges megalakulását kijelenti.

33. §.

A szakosztályok tisztviselőit kivéve minden más egyesületi tisztviselő a körök tisztviselőit sem véve ki, egy ciklusra választatik.

XIII. FEJEZET.

A választás módja.

34. §.

A pécsegyházmegyei róm. kath. tanító-egyesületben minden tisztviselő s az igazgatóság négy választott tagja mindenkor kizárólag titkos szavazás útján választatik, s ezen egyesületben a szakosztályok tisztviselőit kivéve, soha semmiféle tisztviselő közfelkiáltás útján meg nem választható.

35. §.

A minden ötödik évben tartandó tisztújító közgyűlés programja úgy állítandó össze, hogy a közgyűlésnek bőséges ideje legyen a választás nyugodt keresztülvitelére.

36. §.

A szavazatszedő bizottságokat az elnök, vagy akadályoztatása esetén az egyik lelépő alelnök nevezi ki. A szavazatszedő bizottságok az egyes körök tagjai közül állítandók össze. Kisebb szomszédos körök tagjai közül egy közös szavazatszedő bizottság alakítható.

37. §.

A szavazatszedő bizottságok az összegyűjtött szavazatokat még a közgyűlés folyamán össze számlálják s a közgyűlést vezető elnöknek összesítés és kihirdetés céljából átadják. A választások eredménye még a közgyűlésen kihirdetendő.

XIV. FEJEZET.

Az egyesület védnöke.

38. §.

A mindenkori megyéspüspök, vagy széktüresedés esetén a káptalani helynök az egyesület védnöke, amennyiben e tiszteletet vállalja, aki egyúttal az egyesület díszelnöke is, ki ha az egyesületnek akár közgyűlését akár igazgatóságát, akár választmányát, vagy szakosztályát magas megjelenésével kitünteti, ott az elnöklést tetszés szerint átveheti. A közgyűlés hitelesített jegyzőkönyve a megyéspüspök, széktüresedés esetén, a káptalani helynökhöz, az egyesület védnökéhez, felterjesztendő és a határozatok a védnök jóváhagyó leiratával jogerőssé válnak.

XV. FEJEZET.

Tisztviselők.

39. §.

Az egyesületnek mindenkori egyházi elnöke a pécsegyházmegyei főtanfelügyelő, a mennyiben e tiszteletet vállalja.

40. §.

Az egyházi elnök képviseli az egyesület a hatóságokkal, testületekkel, magánosokkal szemben és az egyesület pénztárából 100 koronáig utalványozási jog biztosíthatik részére.

41. §.

A közgyűlés világi elnököt, két alelnököt, egy titkárt, két jegyzőt és egy főpénztárnokot választ. A közgyűléseket az egyházi és világi elnök együttesen vezetik.

42. §.

A titkár legfontosabb feladata, hogy az egyesület összes szerveinek működéséről nyomtatásban is megjelenő jelentést készítsen. A jelentés jelesebb az egyesületi tagok által készített dolgozatokat részben vagy egészben is magában foglalhat. Ezenkívül a két jegyzővel együtt vagy felváltva vezeti

a közgyűlés és választmány jegyzőkönyvét. Az igazgatóságban a jegyzői teendők végzése s az irattár kezelése a titkár hivatalához tartozik. A titkár számára a közgyűlésen díjazás állapíttatik meg.

43. §.

A főpénztárnoknak, ki az igazgatóságnak és választmánynak rendes tagja, kötelessége oda hatni, hogy a tagsági és elmaradási díjak, — miután az, ki a közgyűlésről előzetes bejelentés, avagy utólagos kimentés nélkül elmarad, 1 kor. elmaradási díjat fizet a pécsegyházmegyei kath. tanítók háza javára, — minden év első negyedében befolyjanak; joga van a körök pénztárnokainak számadásait bármikor felülvizsgálni és intézkedni, hogy ez évenként legalább egyszer megtörténjék és eljárásának eredményéről a választmányt kellőképen tájékozza. Továbbá gondoskodik arról, hogy akár ő hozzá egyenesen, akár a körí pénztárnokok útján a hátralékos tagdíjak befizetessenek, esetleg közigazgatási v. birói uton behajtassanak. Az egyesület jövedelmeiről és kiadásairól rendes naplót vezet és ennek alapján elkészíti az évi költségvetést, valamint a közgyűlésen teendő pénztári jelentést is. Csak elnöki utalványra fizethet. Gondoskodik az egyesület pénzkészleteinek gyümölcsöző elhelyezéséről. A folyó kiadások fedezésére legfőlebb 100 koronát tarthat magánál.

XVI. FEJEZET.

A számvizsgáló- és védő-bizottság.

44. §.

A választmány jelölése alapján a közgyűlés három tagból álló számvizsgáló bizottságot választ.

45. §.

Ennek feladata a pénztárnok évi számadásait bármikor, de az évi közgyűlést megelőző napon okvetlenül fölülvizsgálni, s erről a közgyűlésnek jelentést tenni. Ugyanezen szakasz értelmében járnak el a körí pénztárnokokkal szemben a körök számvizsgáló bizottságai is.

46. §.

A számvizsgáló bizottság hatáskörébe tartozik az elnök és igazgatóság utalványozásait is figyelemmel kíséreni s ha a szükség úgy kívánná ezekről a közgyűlésnek véleményes jelentést tenni.

47. §.

a) Az egyesület világi elnöke, titkára és az összes tanítói körök egy-egy tagja önálló védő bizottságot képez, olyan képpen, hogy előforduló esetekben ezek közül mindig csak az elnök, titkár, a 4 igazgatósági tag* és az érdekelt tanító körének tagja foglalalkozik a benyújtott ügyvel.

b) Egyesületi tag vagy hozzátartozói (özvegyek és árvák) bármí viszonyokban jogos érdekeik megóvása, vagy annak keresése körül támogatásra szorulnak. A védőbizottság semmiféle joghatósági jelleggel nem bír s működési köre az egyesület tagjainak és hozzátartozóinak szükségszerű gyámo-lításában áll. Tevékenységéről a titkár a közgyűlésnek évről-évre jelentést tesz, de e fölött a közgyűlésen tanácskozásnak helye nincs.

c) A védőbizottság a hozzá írásban előterjesztett ügyeket tanulmányozza és az ügy természete szerint esetről-esetre elhatározza, hogy a hozzáfordultak ügyében miként érvénye-síti nemes missióját.

d) A védő bizottság üléseit az igazgatósági ülésekkel egyidejűleg, lehetőleg azokat megelőzőleg tartja.

e) A beérkezett panaszok természete szerint a bizottság elnöke önállóan is intézkedhetik, de ehhez utólagos jóvá-hagyást kér a bizottságtól.

XVII. FEJEZET.

Az egyesület vagyona és segélyalapja.

48. §.

Az egyesület vagyónát képezik: az alapító tőkék, ezek utáni kamatok, a tag és pártolási díjak s a kegyes adományok, valamint az elmaradási díjak.

* Lásd a 20. §. 7-ik pontját.

49. §.

A tagsági díjak kétharmad részben az egyházmegyei egyesület céljaira, $\frac{1}{3}$ részben a körök adminisztrációjára fordíthatók. Ami ebből megmarad, az minden év végén a segélyalap vagyonához csatolandó.

50. §.

Az egyesület egy segélyalap, egy pécsi tanítók háza és egy kántori nyugdíjalap létrehozását elvben már ezen alapszabályok keretében elhatározza, s annak gyakorlati megvalósítása iránt a szükséges mozgalmat megindítja.

XVIII. FEJEZET.

Az alapszabályok megváltoztatásáról és az egyesület feloszlásáról.

51. §.

Az egyesület alapszabályai s mindazon közgyűlési határozatok, melyek az alapszabályok módosítását célozzák, életbelépés, illetve foganatosítás előtt az egyházmegyei hatóság útján a vall. és közokt.-ügyi magy. kir. miniszteriumhoz felterjesztendők.

52. §.

Az egyesület felosztása esetén annak minden vagyona a pécsi püspöki egyházmegye területén működő munkaképtelen róm. kath. tanítók vagy azok özvegyeinek és árváinak segélyezésére fordíttatik, mely vagyonnak miként leendő elhelyezéséről és kezeléséről az utolsó közgyűlés határoz és határozatát az egyházmegyei hatósághoz további szabályszerű intézkedés végett felterjeszti.

XIX. FEJEZET.

Záradék az alapszabályok megtartásáról.

Az esetben, ha az egyesület az alapszabályokban meghatározott célt és eljárást, illetőleg hatáskörét meg nem tartja, az egyházmegyei hatóság és a nm. vall. és közoktatásügyi

m. kir. miniszter által, amennyiben további működésével az állam, az egyház vagy egyesületi tagok érdeke veszélyeztetnék: haladéktalanul felfüggesztetik s felfüggesztés után elrendelendő szabályszerű vizsgálat eredményéhez képest végleg fel is oszlattatik, vagy esetleg az alapszabályok megtartására különbeni felosztás terhe alatt köteleztetik.

Pécsett, 1908. évi július hó 1-én, a közgyűlés napján.

Wajdits Gyula,
egyházmegyei tanfelügyelő,
egyesületi elnök.

Báter János,
egyesületi titkár.

(P. H.)

Jóváhagyom.

2770/1908. isk. sz. Pécs, 1908. évi augusztus hó 1-én.

(P. H.)

Gróf Zichy Gyula,
püspök.

111701. sz.

Jóváhagyom

Budapesten, 1908. évi október hó 7-én.

A miniszter meghagyásából:

Dr. Várady A.
miniszteri tanácsos.

(P. H.)

Huber

A „PÉCSEGYHÁZMEGYEI RÓM.
:: KATH. TANÍTÓ-EGYESÜLET“ ::

ALAPSZABÁLYAI.

PÉCSEGYHÁZMEGYEI RÓM. KATH. TANÍTÓ-EGYESÜLET
208. ... ESSELY KÁROLY.